

TÜRK HÜKÜMETİ'NİN RULE 9.2 BİLDİRİLERİ HAKKINDAKİ CEVAPLARI

Ahmet Yıldırım/Türkiye (3111/10)

Cengiz ve Diğerleri/Türkiye (48226/10 ve 14027/11)

1. Türk makamları, İfade Özgürlüğü Derneği'nin ("İFÖD") 3 Kasım 2023 tarihli başvurusuna cevaben mevcut dava gruplarıyla ilgili olarak aşağıda açıklamalarda bulunacaktır.
2. İlk olarak, mevcut dava grubunun denetimi kapsamında hem bireysel hem de genel tedbirlere ilişkin ayrıntılı bilgilerin 6 Ekim 2023 tarihli eylem raporuyla Bakanlar Komitesi'ne sunulduğu belirtilmelidir. Hükümet söz konusu raporda yer verilen bilgileri yineler. Bunun yanı sıra, yetkililer aşağıdaki bilgileri sunmayı faydalı bulmaktadır.
3. Türk makamları, mevcut dava grubunda ihlal tespit eden kararların 5651 sayılı Kanun'un 8/A maddesinden değil, bu Kanun'un 8. maddesinin uygulanmasından kaynaklandığını belirtmek ister. İlgili ihlal kararlarının dayanağı, olay tarihi itibarıyla 5651 sayılı Kanun'da internet sitelerinin tamamına erişimin engellenmesine ilişkin bir hüküm bulunmaması ve bu bağlamda, o tarihte yürürlükte olan Kanun hükümlerinin adli makamların orantılılık incelemesi yapmasına imkân vermemesidir.
4. Yetkililer, en son eylem raporunda da belirtildiği üzere, Mahkeme'nin ihlal tespit eden kararında belirtilen eksikliklerin yeni yasal düzenlemelerle giderildiğini belirtmek ister.
5. Bu kapsamda, 5651 sayılı Kanun'un 8. maddesine 2019 yılında 7188 sayılı Kanun ile eklenen 17. fıkra aşağıdaki şekildedir:
"... teknik olarak ihlale ilişkin içeriğe erişimin engellenmesi yapılamadığı veya ilgili içeriğe erişimin engellenmesi yoluyla ihlalin önlenemediği durumlarda, internet sitesinin tümüne yönelik olarak erişimin engellenmesi kararı verilebilir."
6. İlgili hükme göre internet sitesinin tümüne erişimin engellenmesi ancak 5651 sayılı Kanun'un 8. maddesinin ilgili fıkralarını ihlal eden içeriğe erişimin engellenmesinin teknik olarak mümkün olmaması veya ihlalin başka tedbirlere başvurularak giderilememesi hallerinde son çare olarak uygulanabilecektir.
7. 5651 sayılı Kanun'da yapılan bir diğer önemli değişiklik ise 2020 yılında 7253 sayılı Kanun ile Kanun'un 8. maddesinin 1. fıkrasına eklenen içeriğin yayından çıkarılması tedbiridir. İçeriğin yayından çıkarılması tedbiri sadece Kanun'u ihlal eden internet içeriğinin yayından çıkarılmasını öngörmekle birlikte, bu yönüyle alan adı üzerinden erişimin engellenmesi tedbirine göre daha hafif bir tedbirdir.
8. Yetkililer, daha hafif tedbirlerin -içeriğin çıkarılması ve kademeli olarak erişimin engellenmesi- uygulanması imkânının getirilmesinin, yetkili mahkemelerin orantılılık incelemesi yapabilmeleri için yasal güvenceler sağlaması bakımından da önemli olduğunu düşünmektedir.
9. Yetkililer, Kural 9/2 sunumunun konusunu oluşturan farklı web sitelerine erişimin engellenmesi kararlarının, Mahkeme'nin ihlal tespit eden kararlarının kapsamına girmediğini vurgular. Esasen bu kararlar, ihlal kararlarına konu olan 5651 sayılı Kanun'un 8 § 1 maddesi uyarınca değil, başka maddeler uyarınca verilmiştir. Dolayısıyla yetkililer, AİHM kararlarına konu olmayan ve 5651 sayılı Kanun'un diğer

maddeleri uyarınca verilen erişim engelleme kararlarının, *Ahmet Yıldırım* dava grubundaki kararların infazı süreciyle ilgili olmadığını düşünmektedir.

10. Son olarak, Türk makamları söz konusu bildirimde denetim sürecine tabi olmayan konulara ilişkin spekülasyonların yer aldığını belirtmek ister. Türk makamları, spekülatif nitelikteki bu konular hakkında yorum yapmayı gereksiz bulmaktadır.

SONUÇ

11. Hükümet, Bakanlar Komitesi'ni, mevcut dava gruplarının izlenmesi kapsamında yukarıda belirtilen açıklamaları dikkate almaya davet etmektedir.